

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSIOSIOS RINKIMŲ KOMISIJOS NARĖS
SVETLANOS MISEVIČIENĖS**

**VERTINIMO IŠVADA
DĖL VERKIŲ APYGARDOS NR. 12 RINKIMŲ KOMISIJOS 2020 M. RUGSĖJO 30 D.
PROTOKOLINIO SPRENDIMO NR-6 „DĖL GEDIMINO JAUNIAUS GALIMO
LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO RINKIMŲ ĮSTATYMO 5¹ STRAIPSNIO NUOSTATŲ
PAŽEIDIMO“**

2021 m. balandžio 14 d. Nr. 3-65 (1.2)
Vilnius

Lietuvos Respublikos vyriausioji rinkimų komisija (toliau – VRK) 2020 m. spalio 1 d. gavo Verkių rinkimų apygardos Nr. 12 rinkimų komisijos (toliau – Verkių ARK) 2020 m. rugsėjo 30 d. protokoliniį sprendimą (posėdžio protokolas Nr. 6) „Dėl Gedimino Jauniaus galimo Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų įstatymo 5¹ straipsnio nuostatų pažeidimo“ (toliau – sprendimas) (reg. Nr. 1-4073(7.9), kuriuo balsų dauguma (9 balsai „už“) buvo nutarta pritarti Verkių ARK Rinkėjų galimų papirkimo atvejų tyrimo grupės išvadai „Dėl Gedimino Jauniaus galimo Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų įstatymo 5¹ straipsnio nuostatų pažeidimo“ (toliau – išvada), kuri registruota kartu su sprendimu tuo pačiu numeriu.

Verkių ARK Rinkėjų galimų papirkimo atvejų tyrimo grupės (toliau – Verkių ARK tyrimo grupė) išvadoje konstatuota, kad „*Gediminas Jaunius nepažeidė Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų įstatymo 5¹ straipsnio, 2020 m. spalio 11 d. Seimo rinkimų politinės kampanijos laikotarpiu žadėjęs rinkiminės kampanijos savanoriams duoti skėčius ar džemperius su Laisvės partijos atributika*“.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų įstatymo (toliau – SRĮ) 5¹ straipsnio 3 dalimi ir Rinkėjų galimų papirkimo atvejų tyrimo ir vertinimo tvarkos aprašo, patvirtinto VRK 2017 m. vasario 23 d. sprendimu Nr. Sp-47 „Dėl Rinkėjų galimų papirkimo atvejų tyrimo ir vertinimo tvarkos aprašo ir Metodinių rekomendacijų patvirtinimo“ (toliau – Aprašas), 40 ir 41 punktais, teikiama išvada dėl Verkių ARK 2020 m. rugsėjo 30 d. priimto protokolinio sprendimo dėl 2020 m. rugsėjo 29 d. Verkių ARK tyrimo grupės išvados „Dėl Gedimino Jauniaus galimo Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų įstatymo 5¹ straipsnio nuostatų pažeidimo“.

1. Tyrimo objektas

1.1. VRK 2020 m. rugsėjo 10 d. elektroniniu paštu persiuntė Verkių ARK nagrinėti 2020 m. rugsėjo 7 d. elektroniniu paštu gautą (M.K.) skundą (reg. Nr. 1-3058 (7.9) dėl galimo rinkėjų papirkimo atvejo, kuriame skundo autorius nurodė, kad „*Laisvės partijos kandidatas Gediminas Jaunius savo Facebook paskiroje siūlo prisijungti prie jo savanorių komandos už Laisvės partijos atributiką*“. Kartu su skundu pridėta paskelbto 2020 m. rugsėjo 5 d. 10.33 val. Gedimino Jauniaus

socialinio tinklo *Facebook* asmeninėje paskyroje įrašo¹ kopija su nuotrauka, kurioje Gediminas Jaunius nufotografuotas kartu su savanorių komandos nariais. Šiame įrašė, kuris pažymėtas grotaziyme – politinė reklama, kurio antraštė „*Ką tu? Ką vakare?*“, nurodyta: „*Pirmadienį prasideda naujas mano rinkiminės kampanijos etapas - pradėsiu lankyti Verkių apygardos rinkėjus. Eisime nuo durų prie durų, dalinsime skrajutes ir kviesime į rinkimus. Kviesime balsuoti už mane. Todėl man svarbu, kad savanorių būryje būtų ir artimi mane palaikantys žmonės - draugai ir artimiausi.*

Jau dabar turiu šaunų būrį jaunų savanorių ir štabo narių užnugarį, esu ramus, bus jauku. Todėl drąsiai kviečiu ir Tave mesti sau iššūkį ir bent kartą pamėginti paėjėti kartu su manimi. Demokratijos laiptais kopti mandato link nėra paprasta, bet labai įdomu! Ir prasminga.

Susitinkame PIRMADIENĮ 18:00 prie Jeruzalės RIMI (Jeruzalės g. 4, Vilnius).

Nuo durų prie durų eisime iki 20:00 val. Arba kas kiek gali. 20:00 ČILI picerijoje dalinsimės įspūdziais ir pica.

Jei norėtumėt gauti kokį šaunų Laisvės partijos skėtį ar užsivilkti stilingą džemperį su smagiais piešinukais - rašykite tiesiai man“.

2. Atlikto tyrimo procedūrų vertinimas

2.1. Verkių ARK tyrimo grupė sudaryta nepažeidžiant Aprašo 16 punkto reikalavimų.

2.2. Tyrimas atliktas laikantis Aprašo 24 punkte nustatytų terminų.

2.3. Tyrimo metu apklaustas Laisvės partijos kandidatas į Seimo narius Verkių rinkimų apygardoje Gediminas Jaunius pateikė Verkių ARK informaciją, kuri galėjo turėti reikšmės priimant sprendimą dėl galimo rinkėjų papirkimo atvejo. Tačiau, vertindama tyrimo metu surinktus įrodymus ir informaciją dėl galimo rinkėjų papirkimo atvejo, Verkių ARK neįvertino, kad Gediminas Jaunius, skelbdamas savo *Facebook* asmeninėje paskyroje įrašą, kuriame kvietė prisijungti prie jo savanorių komandos ir siūlydamas už tai dovanas su Laisvės partijos atributika, galėjo pažeisti SRĮ 50 straipsnio 2 dalyje įtvirtintą nuostatą, kurioje nustatyta, kad *rinkimų agitacija gali būti įvairių formų ir būdų, išskyrus tuos, kurie pažeidžia Konstituciją ir įstatymus, prieštarauja moralei, teisingumui ar visuomenės darnai, neatitinka sąžiningų ir garbingų rinkimų.*

2.4. Verkių ARK tyrimo grupės 2020 m. rugsėjo 29 d. išvada ir Verkių ARK 2020 m. rugsėjo 30 d. protokolinis sprendimas Nr. 6 VVK perduoti laikantis teisės aktuose nustatytų terminų.

2.5. Gediminas Jaunius buvo tinkamai informuotas apie atliekamą tyrimą, turėjo galimybę teikti turimus įrodymus, paaiškinimus bei dalyvauti Verkių ARK 2020 m. rugsėjo 30 d. posėdyje.

3. Tyrimo metu nustatytos sprendimui priimti reikšingos faktinės aplinkybės

¹ <https://www.facebook.com/gediminas.jaunius/posts/10221014099160239>

3.1. 2020 m. balandžio 10 d. prasidėjo 2020 m. spalio 11 d. Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų politinė kampanija.

3.2. Laisvės partija nesikreipė į VRK dėl Gedimino Jauniaus registravimo savarankišku politinės kampanijos dalyviu. Paskelbus Laisvės partijos kandidatų sąrašą, Gediminas Jaunius 2020 m. rugsėjo 11 d. VRK nario sprendimu Nr. PK1-2020LRS-S378 registruotas atstovaujamoju politinės kampanijos dalyviu Verkių rinkimų apygardoje Nr. 12.

3.3. Informacija apie galimą Gedimino Jauniaus rinkėjų papirkimą grindžiama paskelbtu 2020 m. rugsėjo 5 d. Gedimino Jauniaus socialinio tinklo *Facebook* asmeninėje paskyroje įrašu, kuriame kandidatas į Seimo narius Gediminas Jaunius kvietė prisijungti prie jo savanorių komandos bei už tai – „*gauti kokį šaunų Laisvės partijos skėti ar užsivilkti stilingą džemperį*“.

3.4. 2020 m. rugsėjo 22 d. Gediminas Jaunius kartu su savo rinkimų štabo vadovu Tadu Litevka Verkių ARK tyrimo grupei pateikė savo atsakymus ir paaiškinimus į Verkių ARK tyrimo grupės paklausimą Nr. RP-1 „*Dėl Gedimino Jauniaus socialinio tinklo Facebook įrašo*“, nurodydamas, kad:

„1. Minimo įrašo socialiniam tinkle Facebook tikslas – pakviesti prisijungti asmenis, kurie pritaria kandidato Gedimino Jauniaus programai, prie savanorių komandos.

2. Minimo skėčio kaina yra 5,60 eur be PVM, džemperio 16,30 eur be PVM. Visos patirtos atributikos išlaidos bus apmokėtos iš Laisvės partijos rinkiminės sąskaitos.

3. Nėra keliami jokie formalūs reikalavimai savanoriams, išskyrus savanorystės sutarties pasirašymas, norintiems prisijungti prie kandidato Gedimino Jauniaus savanorių komandos – kviečiami prisijungti asmenys pritariantys kandidato deklaruojamoms vertybėms bei programai.

4. Asmenys prisijungiantys prie savanorių komandos padeda kandidatui platinti neadresuotų kandidato ir Laisvės partijos politinę reklamą, dalyvauja renginiuose, susitikimuose su rinkėjais.

5. Informuojame, jog po šio įrašo neatsirado nei vienas savanoris. Įrašo tikslas buvo paskatinti asmenis, kurie pritaria kandidato Gedimino Jauniaus programai, prisijungti prie savanorių komandos. Neatlygintinai suteikiama atributika tik savanoriams pasirašiusiems savanorystės sutartį su Laisvės partija, visos šios išlaidos yra padengiamos iš rinkiminės partijos sąskaitos“.

3.5. Remdamasi kandidato į Seimo narius Gedimino Jauniaus pateiktais paaiškinimais, kad po 2020 m. rugsėjo 5 d. 10.33 val. Gedimino Jauniaus socialinio tinklo *Facebook* asmeninėje paskyroje paskelbto įrašo neatsirado nė vienas savanoris, Verkių ARK tyrimo grupė išvadoje nurodė, kad „*nėra galimybių apklausti savanorystės sutartis pasirašiusius asmenis ir įsitikinti, ar jie buvo skatinami dalyvauti arba nedalyvauti rinkimuose ir (arba) balsuoti už arba prieš vieną ar kitą asmenį, ar kad buvo žadama už balsavimą atsilyginti šiems savanoriams, kurie kartu yra ir*

rinkėjai po rinkimų turint tikslą paveikti jų valią dėl konkrečių politinių partijų (šiuo atveju – Laisvės partijos) ar kandidatų (šiuo atveju – kandidato Gedimino Jauniaus), ir taip trukdyti šiems asmenims (savanoriams) įgyvendinti rinkimų teisę“.

3.6. Išvadoje pažymėtina, kad prie Gedimino Jauniaus savanorių komandos buvo kviečiami prisijungti asmenys, *„pritariantys kandidato deklaruojamoms vertybėms bei programai, tad nėra pagrindo manyti, kad asmenis, pritariančius kandidato deklaruojamoms vertybėms bei programai, būtų siekiama papirkti dovanomis ar kitokiu atlyginimu, taip turint tikslą paveikti jų valią, kuri ir taip yra palanki šiam kandidatui“.*

3.7. Verkių ARK tyrimo grupė išvadoje nurodė, kad *„Lietuvos Respublikos politinių kampanijų finansavimo ir finansavimo kontrolės įstatymo 14 straipsnio 4 dalies 6 punkte nustatyta, jog politinės kampanijos išlaidomis pripažįstami ir politinės kampanijos dalyvio politinės kampanijos laikotarpiu turėtos išlaidos ir prisiimti įsipareigojimai, skirti politinės kampanijos savanorių ryšio, maitinimo, apgyvendinimo ir transporto paslaugoms apmokėti, 10 punkte - kitoms šiame įstatyme nustatytoms reikmėms, susijusioms su politine kampanija“* ir pažymėjo, kad *„minėto įstatymo nuostatos iš esmės leidžia atlyginti politinės kampanijos savanoriams jų savanoriavimo metu patirtas išlaidas, skirtas maitinimui, apgyvendinimui bei transportui ir tai nėra laikoma dovanomis ir/ar bandymo papirkti“.*

3.8. Išvadoje konstatuota, kad: *„Atsižvelgiant į tai, kad politinės kampanijos išlaidoms priskirtinos ir išlaidos agitacinei medžiagai gaminti ir platinti bet koku viešu būdu, faktas, kad savanoriai savo pareigų atlikimo metu būtų apsirengę džemperiais su partijos atributika ir/ar turėtų su savimi skėčius, būtų laikytinas rinkimų agitacija, skirta potencialiems rinkėjams pritraukti, t.y. kitomis išlaidomis, susijusiomis su politine kampanija, o ne galimu savanorių, kurie taip pat gali būti rinkėjais, papirkimu“* bei siūloma pripažinti, kad *„Gediminas Jaunius nepažeidė Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų įstatymo 5¹ straipsnio, 2020 m. spalio 11 d. Seimo rinkimų politinės kampanijos laikotarpiu žadėjęs rinkiminės kampanijos savanoriams duoti skėčius ar džemperius su Laisvės partijos atributika“.*

4. Tyrimo metu atlikto teisinio vertinimo pagrįstumo vertinimas

4.1. Verkių ARK sprendime bei šios rinkimų komisijos tyrimo grupės išvadoje cituojamas teisinis reglamentavimas rodo, kad šios komisijos nariai yra susipažinę su galiojančiu teisiniu reglamentavimu.

4.2. SRĮ 5¹ straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad *prasadėjus Seimo rinkimų politinei kampanijai, t. y. nuo Seimo rinkimų datos paskelbimo iki šio įstatymo nustatyto rinkimų agitacijos kampanijos laikotarpio pabaigos, taip pat rinkimų dieną draudžiama tiesiogiai ar netiesiogiai pirkti rinkėjų balsus, dovanomis ar kitokiu atlyginimu skatinti rinkėjų dalyvauti arba nedalyvauti rinkimuose ir (arba) balsuoti už arba prieš vieną ar kitą asmenį, kurį numatoma kelti kandidatų, kandidatą arba*

kandidatų sąrašą, taip pat žadėti už balsavimą atsilyginti rinkėjams po rinkimų turint tikslą paveikti rinkėjų valią dėl konkrečių politinių partijų ar kandidatų arba asmenų, kuriuos numatoma kelti kandidatais, ir taip trukdyti piliečiams įgyvendinti rinkimų teisę.

4.3. VRK 2017 m. vasario 23 d. sprendimu Nr. Sp-47 patvirtintose Metodinėse rekomendacijose dėl aplinkybių, kurioms esant pradedamas rinkėjų galimų papirkimo atvejų tyrimas, 4 punkte numatyta, kad *dovanos ar kitoks atlyginimas – kaip turtinė nauda (materialinių išlaidų išvengimas), kuri gali būti suprantama tiek kaip materialios, tiek kaip nematerialios turtinės vertybės (pavyzdžiui, pinigai, buities reikmenys, tam tikri mokami darbai, turtinės teisės, paprastai mokami intelektinės veiklos rezultatai, paprastai mokamo pobūdžio paslaugos, koncertai, kiti mokamo pobūdžio kultūriniai renginiai ir pan.), toliau tame pačiame punkte numatyta, kad suteikimas – kaip bet koks materialios ar nematerialios turtinės naudos (dovanų, paslaugų ar kitokio atlyginimo) perdavimas kitam asmeniui arba sąlygų ja pasinaudoti sudarymas. Skatinti rinkėją dalyvauti arba nedalyvauti rinkimuose ir (arba) balsuoti už arba prieš vieną ar kitą asmenį – kaip poveikio rinkėjui arba asmeniui, kurio likimu, gerove, interesų patenkinimu suinteresuotas rinkėjas, darymas.*

4.4. Pagal Aprašo 4 punktą, rinkėjų papirkimas gali pasireikšti:

4.4.1. tiesioginiu ar netiesioginiu rinkėjų balsų pirkimu;

4.4.2. dovanų ar kitokio atlyginimo rinkėjams teikimu, skatinant rinkėją (rinkėjus) dalyvauti arba nedalyvauti rinkimuose (referendume) ir (arba) balsuoti už arba prieš vieną ar kitą asmenį, kurį numatoma kelti kandidatu, kandidatą arba kandidatų sąrašą;

4.4.3. pažadu už balsavimą atsilyginti rinkėjams po rinkimų (referendumo) turint tikslą paveikti rinkėjų valią dėl konkrečių politinių partijų, visuomeninių rinkimų komitetų, kandidatų arba asmenų, kuriuos numatoma kelti kandidatais;

4.4.4. rinkėjo palenkimu už jam pačiam ar kitiems asmenims duodamus ar žadamus pinigus ar kitokias materialines vertybes bei tokio pobūdžio paslaugas ar lengvatas balsuoti už ar prieš konkrečią politinę partiją, visuomeninį rinkimų komitetą, kandidatą arba asmenį, kurį planuojama kelti kandidatu.

4.5. Iš surinktų duomenų ir Verkių ARK tyrimo grupės pateikto teisinio įvertinimo nustatyta, kad 2020 m. rugsėjo 5 d. 10.33 val. Laisvės partijos kandidatas į Seimo narius Gediminas Jaunius socialinio tinklo *Facebook* asmeninėje paskyroje paskelbtame įrašė asmeniškai kvietė asmenis prisidėti prie savo rinkimų kampanijos bei prisijungti prie savanorių komandos, už tai siūlydamas norintiems tapti savanoriais – gauti neatlygintinai skėčius ar džemperius su Laisvės partijos atributika.

4.6. Vertinant Gedimino Jaunius pateiktus paaiškinimus, pažymėtina, kad po 2020 m. rugsėjo 5 d. 10.33 val. Gedimino Jaunius socialinio tinklo *Facebook* asmeninėje paskyroje

paskelbto įrašo neatsirado nė vienas asmuo, norintis prisijungti prie Laisvės partijos kandidato į Seimo narius savanorių komandos. Dėl šios priežasties Verkių ARK tyrimo grupės nariai neturėjo galimybės apklausti savanorystės sutartis pasirašiusių asmenų ir įsitikinti, ar asmenys, prieš tapdami Gedimino Jauniaus savanorių komandos nariais, kurie taip pat yra ir rinkėjai, buvo už dovanas ar kitokį atlyginimą skatinami dalyvauti arba nedalyvauti rinkimuose ir arba balsuoti už, arba prieš vieną ar kitą asmenį, kurį numatomą kelti kandidatą, kandidatą ar kandidatų sąrašą, taip pat žadėti už balsavimą atsilyginti rinkėjams po rinkimų turint tikslą paveikti rinkėjų valią dėl konkrečių politinių partijų (šiuo atveju – Laisvės partijos) ar kandidatų (šiuo atveju – kandidato Gedimino Jauniaus), ir taip trukdyti piliečiams įgyvendinti rinkimų teisę.

4.7. Nėra įrodymų ir nenustatyta faktinių aplinkybių, pagrindžiančių, kad Laisvės partijos kandidatas į Seimo narius, 2020 m. rugsėjo 5 d. kviesdamas asmenis prisijungti prie savanorių komandos, atvykusiems asmenims į Gedimino Jauniaus socialinio tinklo *Facebook* asmeninėje paskyroje paskelbtame įrašė nurodytą susitikimo vietą (prie prekybos centro RIMI, Jeruzalės g. 4, Vilniuje), prieš tai su šiais asmenimis pasirašydamas savanorystės sutartis, dovanojo jiems dovanas su Laisvės partijos atributika. Nėra duomenų, kad ir toliau tęsdamas savo rinkimų kampaniją Gediminas Jaunius skelbtų analogiško pobūdžio įrašus, skatindamas asmenis dovanomis su Laisvės partijos atributika tapti jo savanorių komandos nariais. Gediminas Jaunius pateikė informaciją, kad *„neatligintinai suteikiama atributika tik savanoriams pasirašiusiems savanorystės sutartį su Laisvės partija, visos šios išlaidos yra padengiamos iš rinkiminės partijos sąskaitos“*.

4.8. Verkių ARK tyrimo grupė išvadoje pažymėjo, kad Lietuvos Respublikos politinių kampanijų finansavimo ir finansavimo kontrolės įstatymo 14 straipsnio 4 dalies 6 ir 10 punktuose įtvirtintos nuostatos iš esmės leidžia atlyginti politinės kampanijos savanoriams jų savanorystės metu patirtas išlaidas, skirtas maitinimui, apgyvendinimui bei transportui, ir tai nėra laikoma dovanomis ir (ar) bandymu papirkti. Išvadoje nurodyta, kad *„<...> faktas, kad savanoriai savo pareigų atlikimo metu būtų apsirengę džemperiais su partijos atributika ir/ar turėtų su savimi skėčius, būtų laikytinas rinkimų agitacija, skirta potencialiems rinkėjams pritraukti, t. y. kitomis išlaidomis, susijusiomis su politine kampanija, o ne galimu savanorių, kurie taip pat gali būti rinkėjais, papirkimu“*.

4.9. Atkreiptinas dėmesys į tai, kad Verkių ARK, vertindama tyrimo metu surinktus įrodymus ir informaciją dėl galimo rinkėjų papirkimo atvejo, neįvertino, kad Gediminas Jaunius, paskelbdamas *Facebook* asmeninėje paskyroje įrašą, kuriame kvietė prisijungti prie jo savanorių komandos ir siūlydamas už tai dovanas su Laisvės partijos atributika, vykdė netinkamos formos ir būdo rinkimų agitaciją ir galėjo pažeisti SRĮ 50 straipsnio 2 dalyje įtvirtintą nuostatą, kurioje nustatyta, kad *rinkimų agitacija gali būti įvairių formų ir būdų, išskyrus tuos, kurie pažeidžia*

Konstituciją ir įstatymus, prieštarauja moralei, teisingumui ar visuomenės darnai, neatitinka sąžiningų ir garbingų rinkimų.

4.10. Įvertinus Gedimino Jauniaus socialinio tinklo *Facebook* asmeninėje paskyroje paskelbto įrašo turinį, susipažinus su viešai prieinama informacija bei jos turiniu dėl galimybės tapti Laisvės partijos savanoriais, kuri skelbiama Laisvės partijos *Facebook* paskyroje – <https://www.facebook.com/uzlaisve/posts/630200437561557/> ir kurioje nurodyta, kad norintys tapti Laisvės partijos savanoriais turi užpildyti šioje paskyroje pateiktą anketą, atsižvelgiant į kandidato į Seimo narius Gedimino Jauniaus interneto puslapyje – <https://jaunius2020.lt/savanoriauk/> skelbiamą informaciją, kurioje nurodyta, kad asmuo, norėdamas prisidėti prie Gedimino Jauniaus savanorių komandos, turi užpildyti kandidato interneto puslapyje nurodytą kontaktinę formą, galima teigti, kad Laisvės partijos kandidatas į Seimo narius Gediminas Jaunius, paskelbdamas 2020 m. rugsėjo 5 d. socialinio tinklo *Facebook* asmeninėje paskyroje įrašą, siūlė dovanas asmenims, su kuriais dar nebuvo pasirašytos savanorystės sutartys, kad galutinis šių dovanos gavėjas būtų – ne tik asmenys, kurie pritaria kandidato deklaruojamoms vertybėms ir programai, kurie padėtų kandidatui platinti kandidato ir Laisvės partijos politinę reklamą, dalyvautų organizuojamuose kandidato renginiuose, susitikimuose su rinkėjais, o rinkimų teisę turintys asmenys. Gedimino Jauniaus dovanos su Laisvės partijos atributika buvo siūlomos balsavimo teisę turintiems asmenims politinės kampanijos laikotarpiu. Kandidatas į Seimo narius Gediminas Jaunius, kviesdamas tapti jo savanorių komandos nariais ir siūlydamas už tai asmenims nemokamai gauti skėčius arba džemperius su Laisvės partijos atributika, tokiais veiksmais vykdė rinkimų agitaciją, kuri neatitinka sąžiningų ir garbingų rinkimų ir yra draudžiama. Galima teigti, kad tokiu būdu rinkėjai buvo viliojami prie Laisvės partijos ir šios partijos kandidato į Seimo narius Gedimino Jauniaus, tokiu būdu buvo didinamas Gedimino Jauniaus ir Laisvės partijos žinomumas.

4.11. Pažymėtina, kad SRĮ nuostatose nustatytos pareigos nesilaikymas, netgi ir nenustačius rinkėjų ir rinkimų teisę turinčių asmenų papirkimo ar bandymo tą padaryti fakto, bei tuo atveju, jeigu kandidatai netinkamai vykdo duotą rašytinį pasižadėjimą laikytis draudimo papirkti rinkėjus, suponuoja, kad tokie asmenys galimai vykdė netinkamos formos ir būdo rinkimų agitaciją, kuri pažeidžia įstatymus, prieštarauja moralei ir teisingumui, neatitinka sąžiningų ir garbingų rinkimų. SRĮ 50 straipsnio 2 dalyje yra nustatytas teisinis reguliavimas, kurio pagrindinė paskirtis – užkirsti kelią nesąžiningiems ir negarbingiems kandidatų veiksams.

4.12. Įvertinus ir apibendrinus visas tyrimui reikšmingas aplinkybes dėl galimo rinkėjų papirkimo, Verkių ARK tyrimo grupės išvadoje pagrįstai siūloma pripažinti, kad „*Gediminas Jaunius nepažeidė Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų įstatymo 5¹ straipsnio, 2020 m. spalio 11 d. Seimo rinkimų politinės kampanijos laikotarpiu žadėjęs rinkiminės kampanijos savanoriams duoti skėčius ar džemperius su Laisvės partijos atributika*“. Tačiau atkreiptinas dėmesys į tai, kad,

vertindama tyrimo metu surinktus įrodymus ir informaciją dėl galimo rinkėjų papirkimo atvejo, Verkių ARK neįvertino, kad Gediminas Jaunius, skelbdamas *Facebook* asmeninėje paskyroje įrašą, kuriame kvietė prisijungti prie jo savanorių komandos ir siūlydamas už tai dovanas su Laisvės partijos atributika, pažeidė SRĮ 50 straipsnio 2 dalyje įtvirtintą nuostatą, kurioje nustatyta, kad *rinkimų agitacija gali būti įvairių formų ir būdų, išskyrus tuos, kurie pažeidžia Konstituciją ir įstatymus, prieštarauja moralei, teisingumui ar visuomenės darnai, neatitinka sąžiningų ir garbingų rinkimų.*

4.13. Nustatyta, kad Gedimino Jauniaus vykdoma rinkimų agitacija, kurioje akivaizdžiai matomi draudimo papirkti rinkėjus ir rinkimų teisę turinčius asmenis požymiai, kuriuos buvo sunku įrodyti ir atitinkamai kvalifikuoti, forma ir būdai įrodo, kad ji atitinka SRĮ 50 straipsnio 2 dalies nuostatas, draudžiančias tokią rinkimų agitaciją.

5. Išvada

Verkių rinkimų apygardos Nr. 12 rinkimų komisijos 2020 m. rugsėjo 30 d. protokolinis sprendimas Nr. 6, kuriuo buvo nutarta pritarti Verkių ARK Rinkėjų galimų papirkimo atvejų tyrimo grupės išvada „Dėl Gedimino Jauniaus galimo Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų įstatymo 5¹ straipsnio nuostatų pažeidimo“ priimtas laikantis nustatytų terminų, įvertinus visas tyrimui reikšmingas aplinkybes bei galiojantį teisinį reglamentavimą, tačiau Verkių ARK neįvertino, kad Gediminas Jaunius, 2020 m. rugsėjo 5 d. paskelbdamas *Facebook* asmeninėje paskyroje įrašą, vykdė rinkimų agitaciją, kurioje akivaizdžiai matomi draudimo papirkti rinkėjus ir rinkimų teisę turinčius asmenis požymiai, kuriuos buvo sunku įrodyti ir atitinkamai kvalifikuoti, forma ir būdas įrodo, kad ji atitinka SRĮ 50 straipsnio 2 dalies nuostatas, draudžiančias tokią rinkimų agitaciją, pažeidė SRĮ 50 straipsnio 2 dalyje įtvirtintą nuostatą, kurioje nustatyta, kad *rinkimų agitacija gali būti įvairių formų ir būdų, išskyrus tuos, kurie pažeidžia Konstituciją ir įstatymus, prieštarauja moralei, teisingumui ar visuomenės darnai, neatitinka sąžiningų ir garbingų rinkimų.*

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, Lietuvos Respublikos vyriausiajai rinkimų komisijai s i ū l o m a:

1. Patvirtinti Verkių apygardos Nr. 12 rinkimų komisijos 2020 m. rugsėjo 30 d. protokolinį sprendimą Nr. 6 dėl Verkių ARK Rinkėjų galimų papirkimo atvejų tyrimo grupės išvados „Dėl Gedimino Jauniaus galimo Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų įstatymo 5¹ straipsnio nuostatų pažeidimo“.

2. Pripažinti, kad Gediminas Jaunius, paskelbdamas 2020 m. rugsėjo 5 d. *Facebook* asmeninėje paskyroje įrašą, kuriuo kvietė asmenis prisijungti prie jo savanorių komandos ir už tai žadėjo asmenims dovanų su Laisvės partijos atributika, vykdė netinkamos formos ir būdų rinkimų agitaciją, ir tokiu būdu didindamas savo, kaip kandidato, ir Laisvės partijos žinomumą, pažeidė SRĮ

50 straipsnio 2 dalį dėl rinkimų agitacijos formų ir būdų, neatitinkančių sąžiningų ir garbingų rinkimų.

Komisijos narė
Misevičienė

Svetlana